

COMENTARIS A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE MODIFICACIÓ DE LA LLEI 6/1993, DE 15 DE JULIOL, REGULADORA DE RESIDUS

1. Per evitar entrebancs en la ubicació de les infraestructures de gestió de residus és procedeix a mètodes que deixen els ajuntaments i la ciutadania indefensos

Es produeix una imposició antidemocràtica de les infraestructures de gestió de residus, aspecte molt preocupant i negatiu. Això s'assoleix a partir de la supressió de la llicència municipal i de possibles entrebancs urbanístics ja que les instal·lacions es declaren d'utilitat pública i d'interès social.

En l'article 6 i 6 ter: es suprimeix la llicència municipal i els motius d'impediments urbanístics que poden al·legar els ajuntaments per evitar la ubicació d'infraestructures indesitjades de tractament de residus.

L'Avantprojecte de Llei fa desaparèixer el tràmit de llicència municipal i el Pla d'infraestructures de l'ARC determinarà les seves ubicacions. Es declara d'utilitat pública i d'interès social, a efectes de la legislació d'explotació forçosa de les instal·lacions previstes. El Planejament general urbanístic s'ha d'adaptar al Pla sectorial d'infraestructures de residus amb tràmit d'audiència. No hi ha cap esment a descartar la ubicació d'instal·lacions en espais naturals o espais protegits.

Aquesta pràctica representa una agressió important a l'autonomia municipal i vulnera els drets democràtics per decidir tant els ens locals com la ciutadania, del que es vol al territori i si accepta el model de gestió de residus que imposi l'administració de la Generalitat.

Davant d'aquesta indefensió, un cop més es necessari arbitrar mecanisme de consens i defensa de la decisió (plantejada al VI PAMA de la UE), cal posar en marxa mecanismes de participació real en la codecisió, com consultes populars, com es realitza a molts països de la UE, presa de decisions no solament basada en la democràcia representativa que molt cops porta a la partitocràcia.

Demanem la **retirada dels dos articles 6 ter i 14** que en fan referència i que s'obri el procés d'informació i debat abans de l'inici del tràmit parlamentari.

2. La prevenció sempre l'assignatura pendent:

Article 2. Objectius com a la resta del document no es visible la prioritat de la prevenció, no contempla la sostenibilitat, els criteris de desmaterialització, l'ecodisseny, polítiques integrades dels productes (IPP), la producció neta, ..., la necessitat d'una producció i consum més eficients, amb menys emissions i consum de matèries i energia.

No aprofita la oportunitat de la modificació de la Llei per incidir i concretar (com ho fa en altres aspectes no tant importants), objectius i instruments concrets (limitacions, ecotaxes, gravàmens,...) per avançar en la prevenció i la reducció dels residus. No concreta cap objectiu de reducció de generació de residus segons va aprovar el Parlament Europeu 13/2/2007 -estabilització dels residus 2008 al 2012- o l'esborrany del *Plan nacional de Residuos 2007-2015*, que marca una reducció en pes del 20% dels residus municipals.

Descarta el concepte de prevenció més ampli i el substitueix per reducció de residus, molt significatiu!

Veiem cada cop més, la necessitat d'aprovar una **Llei Catalana de Prevenció de Residus**.

3. Contradicció en les definicions de valorització i continua fomentant la incineració:

Article 3. Definicions: apartat j) Valorització material: *Tot procediment que permeti l'aprofitament dels recursos continguts en els residus, exclosa la utilització dels residus com a font d'energia.*

Caldria descartar totes les temptacions de cremar residus, afegir *sigui coïncineració o qualsevol forma de substitució de combustibles per residus*.

No incorpora el criteri que la incineració amb recuperació d'energia es considera **tractament finalista**, ni refonen i harmonitzen les lleis existents que posen traves a la crema de residus.

El Parlament Europeu va aprovar el 13/2/2007 la primera lectura de la Directiva Marc de Residus, on afirma que valorització energètica no es pot considerar recuperació de materials i s'ha de considerar com a tractament finalista, assumint els criteris de la sentència Jacobs (UE-2002) del TJE.

En l'article 6 Article 6. Programa general i planificació de la gestió dels residus: 1.El Govern ha d'elaborar un programa general de coordinació del conjunt d'accions necessàries per a promoure:

e)La valorització energètica dels residus la recuperació dels quals es realitzi amb un alt nivell d'eficiència energètica, d'acord amb les millors tècniques disponibles.

Ara era el moment d'aclarir els conceptes de valorització energètica i prioritzar la gestió de residus cap a la prevenció de la contaminació i la recuperació material, que aposten les decisions de la UE i aprofitar els articulats de la Llei Reguladora de la incineració 11/2000.

En la Disposició final diu que al 1er any s'ha de fer la refosa de diferents lleis com la 11/2000 Reguladora de la incineració.

Ara seria el moment de la refosa, ja que fa 6 anys que s'hauria d'haver fet, articles d'aquesta Llei posen més traves a la incineració.

Reproduïm els articles més significatius que fomenten la prevenció, la recuperació materials i posa traves a la incineració:

Article 2:

1. La incineració s'ha de limitar al tractament del rebuig

Article 4

1. Els programes de gestió de residus de les diferents administracions públiques han d'especificar els objectius quantificables de reducció i de valorització de residus, i destinar recursos per a assolir aquests objectius

2. Els municipis que utilitzen la incineració com a sistema de disposició del rebuig han de fixar objectius quantificables de reducció i valorització residus municipals

3. El Govern ha de vetllar perquè tots els plans de minimització de residus s'ajustin al que requereix aquesta Llei

Article 6..

2 "El Govern, conjuntament amb els ens locals implicats, ha de programar el tancament de les instal·lacions regulades per aquesta Llei, si la disminució del rebuig ho permet, sense que això pugui implicar, en cap cas, l'increment de l'ús d'abocadors o dipòsits indefinits".

3. "Les administracions públiques de Catalunya han d'establir els instruments necessaris perquè el material reciclable procedent de la recollida selectiva d'envasos es destini a la valorització material".

Disposicions finals: segona.

El Govern, en el termini d'un any ha de refundre en un text únic aquesta Llei i la Llei Reguladora 6/1993.

4. La jerarquia ecològica es pot variar segons la situació:

Article 6. 3 *Les accions especificades a l'apartat 1 (Jerarquia ecològica), en l'ordre jeràrquic establert, tenen caràcter de prioritàries en la política ambiental de la Generalitat i de les entitats locals en aquesta matèria, i han de concretar-se en els corresponents plans i*

programes.

Els plans i programes poden ponderar, motivadament, la prioritat de les diverses accions, sempre i quan es garanteixin els objectius de l'article 2 d'aquesta Llei.

Entra en contradicció amb el criteri de les prioritats i pot representar un perill d'invertir la jerarquia. Proposem la retirada d'aquest apartat.

5. Continua aquesta Llei sense obligar als municipis mandrosos que vulneren la Llei i no la volen aplicar

Article 6 quarter: davant dels incompliments del Programa de l'ARC per part dels ajuntaments, solament es prendran mesures pobres de denegar els ajuts o subrogar la competència de la gestió dels residus.

Les mesures més eficients son; la penalització dels ajuntaments amb sancions específiques que la Llei no ho contempla. Com es fa complir una llei que no penalitza als infractors?. Un altre mesura efectiva és gravar fortament els municipis que duguin els residus barrejats a les instal·lacions de tractament finalista.

Article 8: no marca mesures per no permetre models de recollida de residus que siguin insostenibles, confosos i que representin un engany (contenidors bicompartimentats, contenidor amb bossa taronja,..).

Article 47.3. Recollida selectiva: dona el termini d'un any des de la publicació de la Llei per a presentar el pla de desplegament de la separació de la FORM a aquells municipis que no ho hagin fet abans. Sembla una presa de pel, després de més de 10 anys de vigència de la Llei. L'han de presentar immediatament.

6. Vulneració dels principis comunitaris de proximitat i suficiència

Article 13.2. *La valorització material dels residus tindrà caràcter prioritari enfront l'aplicació de principis de suficiència i proximitat.*

Pot ser una excusa per imposar instal·lacions que tractin residus d'altres territoris i que siguin sobredimensionades.

7. Els espais degradats aportacions positives de la nova Directiva

Article 15. Es de justícia que es faci responsable directe el que ha provocat la contaminació del sòl i que la declaració de sòl contaminat pugui comportar la suspensió de l'executivitat dels drets d'edificació i altres aprofitaments del sòl, i que la declaració d'un sòl contaminat porti implícita la declaració d'utilitat pública a efectes d'expropiació forçosa dels terrenys.

Es podria començar en sòls contaminats per abocadors clausurats de competència i responsabilitat de diferents administracions catalanes. Aquest seria el cas dels sòls contaminats de la zona de la Plana del Castell en terrenys afectats pel Centre Direccional de Cerdanyola on s'ha de construir un "barri sostenible" on sembla que hi han responsabilitats de les administracions de l'EMSHTR, l'ajuntament de Cerdanyola i l'ARC.

COMENTARIS A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE MESURES DE FINANÇAMENT DE LES INFRAESTRUCTURES DE GESTIÓ DE RESIDUS I DELS CÀNONS SOBRE DISPOSICIÓ DEL REBUIG DELS RESIDUS

La prioritat del cànon a la disposició del rebuig, ha de ser la penalització o gravamen dels residus que vagin a les instal·lacions de tractament finalista, amb l'objectiu de incentivar la prevenció i recuperació material dels residus, i compensar als ens locals pels costos i esforços en la separació de la brossa orgànica de qualitat i la recuperació del resta de materials dels residus, i reduir els residus amb destinació final de canonada.

Canvis positius que introdueix:

1. Aplicar dos tipus de cànon:

- un pels municipis que aporten rebuig als abocadors i incineradores
- un altre de superior pels municipis que a partir d'un any de vigència de la Llei no hagin iniciat la separació de la FORM que no disposen d'instal·lacions de recuperació disponibles al seu territori.

2. Incorporació del cànon a la incineració i progressiu fins al 2010 a 15€/tn

3. incorporació cànon als residus de la construcció

1. Les modificacions d'aquesta Llei son insuficients i limitades: per promoure uns bons resultats d'aplicació de la Llei, d'incentivar als municipis en obtenir uns resultats de reducció de residus i d'obtenir qualitat en la separació, i disminuir la quantitat de residus amb destinació de tractament finalista.

2. No contempla el cànon als residus industrials. Aspecte molt greu ja que a l'any 19987 ja es va iniciar el tràmit d'aquest cànon i que per impediments de pressions polítiques i d'associacions de les patronals, va quedar aparcada i abandonada.

3. Tipus de gravamen son insuficients i premia la incineració:

- Pels municipis que aporten rebuig als abocadors de 10€/tn: considerem insuficient (a d'altres països de la UE es de 200 o més €). *Proposem que augmenti a 20€ i gradualment augmenti 5 punts a l'any, per aquells municipis que la composició del rebuig no sigui superior de 50% de materials recuperables.*

- Pels municipis que a partir d'un any de vigència de la Llei no hagin iniciat la separació de la FORM i que portin residus a l'abocador i que no disposen d'instal·lacions de recuperació disponibles al seu territori, el cànon serà de 20€. Considerem que és insuficient i que no s'ha de donar cap termini ja que fa 10 anys que estan obligats. I pot ser un subterfugi el fet que no tinguin cap planta de recuperació, aquest no ha de ser el mètode s'ha de penalitzar igual, en canvi s'ha de compensar amb el retorn del cànon aquells municipis que tinguin les instal·lacions llunyanes.

El preu ha de ser superior 40€/tn i d'augment gradual de 6 punts anuals.

- Pels municipis que aportin a l'abocador més del 50% de residus recuperables proposem que el cànon sigui de 30€/tn i augment gradual de 5 punts a l'any.

- Pels municipis que aporten rebuig a incineradores: solament és de 5€/tn. Això fa evident la discriminació positiva de la incineració. *Hauria de ser superior de 30€ i gradualment*

augmenti 5 punts a l'any, ja que el cost ambiental és superior, per aquells municipis que la composició del rebuig no sigui superior de 50% de materials recuperables

- Pels municipis que a partir d'un any de vigència de la Llei no hagin iniciat la separació de la FORM i que portin residus a la incineradora i que no disposen d'instal·lacions de recuperació disponibles al seu territori el cànon serà de 15€. *Proposem 40€/tn i augment gradual de 6 punts a l'any.*
- Incorporació cànon als residus de la construcció: solament de 3€/tn. Considerem insuficient i *proposem 5€/tn i progressiu fins el 2012 a 10€/tn. i si no està barrejat amb d'altres materials a 0€/tn i gradual fins a 15€/tn any 2012.*

4. L'administració del Fons de gestió poc plural i no garanteix uns criteris justos

Els criteris del retorn del cànon es deixen en mans de les Juntes de Govern, que per la seva composició no son plurals i no garanteixen una distribució del retorn del cànon que afavoreixi els municipis que millor resultats obtenen de recuperació, ja que la seva composició majoritària son les dues associacions municipalistes (on decideixen uns pocs amb pressions de els grans ciutats) i l'EMSHTR, i no hi ha representació de municipis amb models de gestió no estàndards que obtenen els millors resultats de recuperació. Tampoc hi ha cap representació d'entitats ecologistes, ni en la Junta de Govern de residus de la construcció, sense cap representant d'entitats ecologistes.

Els resultats dels criteris que ha aplicat la Junta de Govern actual del Fons de residus municipals, és l'evidència, ja que han compensat pel tractament resta als municipis amb més impropis a la FORM (àrea metropolitana de Barcelona) i per l'EMSHTR que cobra l'import de 5€/tn pel tractament resta als Ecoparcs, i en la realitat minva l'aportació a aquells municipis amb menys impropis i que més esforços i recursos aporten (municipis Residu Mínim i porta a porta).

La Llei ha de garantir criteris de distribució i retorn del Fons justos ambientalment i econòmicament, compensant als municipis amb millors resultats de separació de la FORM i els altres materials

Proposem que anualment els imports i variacions dels criteris del retorn es portin a aprovar primer al Consell de Direcció de l'ARC.

Per aquest motiu aquesta Llei ha de marcar criteris de distribució del Fons i el retorn del cànon als municipis que separen la FORM i els altres materials.

Proposem:

- Que es destini el 75% al retorn per concepte de recollida selectiva de FORM i esporga (fins al 2006 solament es compensava l'esporga recollida a la deixalleria i el 2007 no) als municipis segons:
  - o 60% per recollida de FORM i esporga, i compensar de més a menys segons els impropis:
    - fins a un 5% d'impropis
    - del 5 al 10% d'impropis
    - del 10 al 15% d'impropis
    - no compensar als municipis que tinguin més del 15% d'impropis
  - o 10% a educació ambiental
  - o 5% a deixalleria.
  - o Caldria també aplicar un factor de distància a les plantes de recuperació de la FORM
- Es destini la resta del 25% al tractament de la FORM i tria de resta
  - o 20% al tractament de la FORM

- 5% tria de la resta
- Les palntes de compostatge han d'incorporar cost segons la qualitat de la FORM

5. Beneficiaris:

Els ens locals i si la recollida o gestió està mancomunada, cedida o compartida, hauran de signar convenis o acords per compensar als municipis per tal que rebin part del reton per a realitzar campanyes d'educació ambiental i de reforç de forma periòdica. Ja que es pot donar el cas de municipis que han cedit la gestió a un ens supramunicipal i no es compensa al municipi per realitzar actuacions de sensibilització i educació ambiental, o d'altres actuacions que consideri convenient.

CEPA-EdC

Molins de Rei, 9 d'abril de 2007